

Кот К.В.,
студентка 1 курсу магістратури
Кравченко Н.Б.,
канд. іст. наук, доцент кафедри міжнародних відносин і суспільних наук
Національний університет біоресурсів і природокористування України
м. Київ, Україна

ІНФОРМАЦІЙНА СКЛАДОВА ЯК КЛЮЧОВИЙ АСПЕКТ ГІБРИДНОЇ ВІЙНИ

Гібридні війни стали однією з найбільш складних і багатовимірних загроз сучасного світу та інші абсолютно нові форми війни, наприклад мережеву. Концепція гібридної війни у зарубіжних та вітчизняних дослідженнях представлена досить широко. Класиком теорії гібридної війни вважається американський дослідник Ф. Гофман, яку розглядав як поєднання конвенційної війни, іррегулярної тактики та формувань, терористичних актів та криміналу, що використовуються для розладів цільової нації. Френк Гофман виділяє такі ознаки ГВ: 1) всебічність, тобто все вважається полем битви – політика, економіка, війська, культура, дипломатія, релігія. Не обмежена військовою сферою, а має поєднувати всі ресурси – інформаційну, фінансову, торговельну війну та інші абсолютно нові форми війни, наприклад мережеву; 2) синхронність - війна має проводитись в усіх зазначених сферах один і той же проміжок часу; 3) асиметричність – зростання ролі недержавних акторів, причому нерегулярні формування стають важливішими за армію, а не як раніше – відволікаюча сила, останній ешелон; 4) можливість постійного епізодичного конфлікту, розмитого в просторі і часі; 5) ведеться на різних рівнях; 6) неявне втягування великої кількості цивільного населення, території, інформаційного простору (мережева війна); 6) розмитість стану війни і миру; 7) соціальна дезінтеграція [1].

Ця форма ведення конфліктів поєднує традиційні військові дії з асиметричними методами, серед яких особливе місце посідає інформаційна війна. В умовах глобальної цифровізації та постійного розвитку інформаційних технологій, інформаційна складова гібридних конфліктів стає не лише допоміжним інструментом, а й часто ключовим елементом, здатним визначити хід і результати протистояння [2, 23-35].

Інформаційна війна охоплює широкий спектр дій: від поширення дезінформації та пропаганди до складних кібератак на критичні інфраструктури [3, 164].

В сучасних умовах масові комунікації, соціальні мережі та медіаплатформи стають полем бою, де противник намагається вплинути на свідомість суспільства, посіяти недовіру до державних інституцій і створити умови для політичної або соціальної дестабілізації. Такі дії можуть мати руйнівний ефект не лише на моральний стан населення, а й на політичні та економічні структури країни [4].

Актуальність даної теми зумовлена зростанням кількості конфліктів, що ведуться із застосуванням гібридних методів, а також постійною еволюцією інструментів інформаційної війни. В останні роки інформаційні атаки стали невід'ємною частиною багатьох міжнародних конфліктів, що підтверджує їх значну роль у досягненні стратегічних цілей агресорів. Важливість дослідження інформаційної складової гібридної війни полягає в необхідності розробки нових підходів до захисту національного інформаційного простору та протидії дезінформаційним загрозам.

Метою даної дипломної роботи є аналіз ролі інформаційної складової в гібридних війнах, виявлення основних загроз, пов'язаних з інформаційними атаками, та визначення механізмів ефективної протидії інформаційній агресії. Робота передбачає вивчення сучасних прикладів гібридних конфліктів, оцінку інструментів, що використовуються для інформаційної війни, та розробку рекомендацій щодо посилення інформаційної безпеки держави.

Список використаних джерел:

1. Hoffman Frank G. conflict in the 21st century: the rise of hybrid wars. Potomac Institute for Policy Studies Arlington, Virginia December 2007. 72p. URL: http://www.projectwhitehorse.com/pdfs/HybridWar_0108.pdf
2. Дворкін В. З. Гібридні війни: сутність і особливості // *Проблеми національної безпеки*. – 2018. – № 4. – С. 23-35.
3. Качинський М. П. Інформаційна війна у гібридних конфліктах XXI століття // *Стратегічні комунікації в сучасному світі*. – Київ: Центр досліджень гібридних загроз, 2020. – 164 с.
4. Кісельов М. О., Руденко Ю. В. Протидія інформаційній агресії в умовах гібридної війни // *Інформаційна безпека та суспільство*. – 2019. – Т. 5, № 1. – С. 56-69.